

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра української філології та суспільних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М. Боднар М.Б. Боднар

«30» серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зарубіжна література

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**

за спеціальністю **014 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Мова і література (англійська))**

Середня освіта (Мова і література (німецька))

Робоча програма навчальної дисципліни «Зарубіжна література» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціалізацією 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)) за освітньо-професійною програмою бакалавра. – 30 серпня 2018 р. – 34 с.

Розробник: Пасічник О.В., доцент, кандидат філологічних наук, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін

Протокол № 1 від “30”серпня 2018 року

Завідувач кафедри української філології
та суспільних дисциплін

О. В. Василюшин

© О. В. Пасічник, 2018 р.

© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2018 р.

1. Вступ

Курс «Зарубіжна література» ознайомлює студентів з минулим життям античного та середньовічного суспільств, добою Відродження, західно-європейською літературою XVII – XVIII століть, з добою романтизму та розквітом соціально-психологічної прози у XIX столітті, вершинними явищами світового літературного процесу, його перебігом від кінця XIX ст. до початку XXI ст.

Курс сприяє виробленню умінь, керуючись принципом історизму, сприймати життєві факти і події, зображені в літературному творі, та дати їм правильну обґрунтовану оцінку з позиції загальнолюдських, морально-етичних цінностей. Тому для текстуального вивчення підібрані твори з урахуванням їхнього художнього рівня, естетичної цінності, піднятих загальнолюдських проблем, максимального виховного впливу на формування світоглядних поглядів і переконань, характеру студентів, а також із врахуванням змісту програми із зарубіжної літератури для учнів 5-11 класів закладів середньої освіти.

Ключові слова: античність, Середньовіччя, Відродження, Гомер, Есхіл, Софокл, Евріпід, Тіртей, Алкей, Сапфо, Данте, Петрарка, Рабле, Сервантес, Шекспір, Ф.Стендаль, О.Бальзак, Ч.Діккенс, Ф.Достоевський, Л.Толстой, Ш.Бодлер, В.Вітмен, А.Фет, Ф.Тютчев, А.Рембо, Оскар Вайльд, Г.Ібсен, Дж.Лондон, «Срібне століття», М.Булгаков, А.Камю, Е. Хемінгвей, модерністська проза, постмодернізм, театр абсурду, П.Зюскінд.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	<p>Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))</p> <p>освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (англійська)), Середня освіта (Мова і література (німецька))</p>	Нормативна	
Модулів – 3	Освітньо-кваліфікаційний перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 11		2-й, 3-й	2-й, 3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 270		3-й, 4-й, 5-й	3-й, 4-й, 5-й
Тижневих годин для		Лекції	
	52 год.	12 год.	

денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,2	Практичні	
	52 год.	16 год.
	Самостійна робота	
	166 год.	242 год.
	Вид контролю:	
	3-й, 5-й - екзамен 4-й - залік	3-й, 5-й - екзамен 4-й - залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 39% до 61%
- для заочної форми навчання – 10% до 90%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета вивчення предмету – залучення студентів до найвищих досягнень зарубіжної літератури і культури, загальних людських і національних цінностей, виховання естетичного смаку, високої читацької та загальної культури.

Для досягнення цієї мети необхідно:

- дати загальне уявлення про вершинні явища світового літературного процесу, його перебіг від часів античної Греції, часів стародавнього Риму (XII ст. до н.е. - V ст. н.е.) до початку XXI ст.
- навчити визначати національну своєрідність та загальнолюдську цінність зарубіжної літератури;
- розвивати мислення та мовлення студентів, виховувати толерантність водночас з неприйняттям культу сили і переваги матеріальних цінностей над духовними.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

• **знати:**

- найважливіші факти літературного процесу;
- суспільну роль художньої літератури цього періоду;
- найвизначніші біографічні відомості про письменників;
- місце і значення кожного твору в доробку письменника та літературному процесі цього періоду;
- типову функцію головних дійових осіб вивчених текстів;
- визначальні ознаки літературно-теоретичних понять;

• **вміти:**

- виявляти основні, провідні ознаки і доміанти творів, характеризувати художні особливості митця на різних етапах його творчого шляху, індивідуальний стиль, основні світоглядні ідеї письменника;
- аналізувати твір з урахуванням його художньої, естетичної та ідейної цілісності, авторської позиції, сучасного прочитання;
- розкривати основні проблеми творів;
- зіставляти різні погляди на творчість письменника, виявляти здатність доказувати, аргументувати свої твердження про твір;
- користуватися монографіями, статтями, енциклопедіями, довідниками, словниками тощо; готувати доповіді, реферати чи дослідження-повідомлення проблемного характеру на літературну тему.

Курс спрямований на формування у студентів наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність навчатися та самонавчатися.

ЗК3 Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою

ЗК4 Здатність до планування та розподілу часу.

ЗК5 Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.

Спеціальні фахові компетентності (ФК):

ФК1. Знання сучасних методологічних засад предметної спеціалізації, теорії англійської мови, мовознавчих та літературознавчих питань.

ФК14. Орієнтування в літературному процесі (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки світового письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері гуманітарних, соціально-економічних та професійно-орієнтованих дисциплін при розв'язанні соціально-професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Антична література. Література доби Середньовіччя та Відродження.

Змістовий модуль 1. Давньогрецька література

Тема 1. Антична література. Вступ. Особлива роль міфології в античній літературі та культурі.

Міфологічне мислення давнього грека. Антропоцентризм грецької міфології й антропоморфізм богів. Міфологія як наука про міфи та як система міфів. Міфологічний зміст грецької літератури. Перетворення міфів у підвалини художньої творчості. Перекази про богів і героїв.

Тема 2. Архаїчний період. Грецький епос. Гомерівські поеми „Іліада” та „Одіссея”.

Грецька література доби родового ладу та його розкладу (з найдавніших часів до VIII ст. до н.е.). Архаїчний період. Грецький епос. Гомерівські поеми „Іліада” та „Одіссея”. Фольклорні підвалини поем, їхній пізній запис і літературна обробка. Перекази про Троянську війну. Час і місце виникнення поем, їхній автор. „Гомерівське питання”. Композиційна своєрідність поем. Гекзаметр.

Тема 3. Класичний період. Лірика.

Класичний період. Лірика. Образ ліричного героя. Ствердження самоцінності окремої людської особистості. Види грецької лірики, її представники Тіртеї, Алкеї, Сапфо, Анакреонт, Піндар.

Тема 4. Грецька література епохи розквіту і кризи полісної системи. Трагедія. Есхіл. Софокл.

Виникнення трагедії. Будова театру. Вистави. Грецький театр – загальнонаціональна і загальнодержавна справа. Трагедія як вид драми. Особливості естетики античної трагедії. Есхіл – поет становлення афінської рабовласницької демократії. Проблематика трагедій та їхні жанрові особливості. Міф про Прометея та його інтерпретація Есхілом. Софокл – драматург періоду розквіту афінської рабовласницької демократії й початку її розкладу. „Людина і суспільство” як основна проблематика трагедій Софокла. Трагедія „Антигона” : проблема особистості й держави. Трагедія „Цар Едіп”, її естетична значимість й нормативність для античної класичної трагедії.

Тема 5. Евріпід – „філософ” на сцені. Арістофан – „батько комедії”.

Евріпід – драматург кризи Афінської рабовласницької демократії, „філософ” на сцені. Особливості поезики трагедій Евріпіда. Витоки комедії, її зв’язок з народними святами на честь бога Діоніса. Давньогрецька комедія – комедія соціально-політичних ідей. Структура комедії. Арістотель про комедію. Арістофан – „батько комедії”. Політичні погляди, особливості поезики його комедій. Місце комедій Арістофана в історії світової комедії.

Змістовий модуль 2. Давньоримська література

Тема 6. Римська література доби розквіту республіки.

Історія рабовласницького Риму – частина античної історії. Своєрідність римської літератури. Історико-соціальні засади її розвитку. Римський театр. Плавт – комедіограф римського плебса. Тема «людина і суспільство». Звертання до комедій Плавта комедіографів Нового часу. «Доба Августа». Принципат. Розквіт римської літератури. Вергілій. Поема «Енеїда» – національна героїчна поема, її ідейно-політична та етико-естетичні основи.

Тема 7. Розквіт римської літератури. Горацій. Овідій.

Горацій. Відбиття в поезії Горація протиріч римського суспільства. «Сатири». «Оди». Листи як літературний жанр. Овідій. Перший період творчості. Другий період творчості. Третій період творчості.

Тема 8. Римська література імперії та її представники Сенека, Марціал, Ювенал, Апулей.

Римська література імперії (I-V ст. н.е.). Сенека – політик-опозиціонер, трагічний поет. Марціал – поет-епіграматист. Відображення римського життя. Ювенал – поет-сатирик. Апулей. «Метаморфози, або Золотий осел» - римський роман. Казка про Амура і Психею. Висновки.

Змістовий модуль 3. Література Середньовіччя.

Тема 9. Вступ. Література періоду раннього Середньовіччя. Героїчний епос епохи феодалізму.

Роль народної творчості в розвитку середньовічної літератури. Середньовічна література і антична спадщина. Періодизація середньовічної літератури.

Західна Європа після падіння Римської імперії. Література періоду розпаду родового ладу і зародження феодальних відносин. Народна поезія раннього Середньовіччя. Поетизація військових подвигів. Кельтський епос. Збірник скандинавських пісень «Едда» та язична міфологія. Монастирські школи і латинська писемність. Література на службі у церкви.

Протести проти аскетизму в літературі. Пародійна латинська література та її ранні образи. Поезія вагантів.

Тема 10. Розвиток героїчного епосу у Франції. «Пісня про Роланда». Героїчний епос Іспанії. «Пісня про мого Сіда». Героїчний епос Німеччини. «Пісня про Нібелунгів».

Питання про народність героїчного епосу епохи феодалізму. Розвиток героїчного епосу у Франції та основні цикли французьких героїчних епосів. «Пісня про Роланда». Героїка військових подвигів.

Іспанський героїчний епос. Романи і поема про Сіда «Пісня про мого Сіда».

Героїчний епос у Німеччині. «Пісня про Нібелунгів». Епос у південних слов'ян. Болгарські і сербські пісні. Тема боротьби з іноземними загарбниками. Гайдуцькі пісні про народних месників.

Тема 11. Лицарська (куртуазна) література XII-XIII ст. Міська література середніх віків. Життя і творчість Данте.

Розвиток лицарської культури у XII-XIII ст. Прованс та його роль у розвитку лицарської лірики. Поезія трубадурів.

Куртуазний (лицарський) роман, його світський характер. Основні цикли куртуазних романів. Творчість Крет'єна де Труа. Роман при Тристана та Ізольду. Занепад куртуазного роману в XIV-XV ст.

Боротьба міста з феодалами. Виникнення міської літератури, її реалістичний характер. Розвиток сатиричної літератури у XIII-XV ст. Жанри і стиль міської літератури. Фабліо і шванки. «Роман про Ліса» як антифеодальна сатира. Міська література середніх віків у боротьбі з культурно-лицарською поезією. Пізня духовна драма. Містерії і міраклі. Розвиток світських драматичних жанрів. Мораліте, фарси, соті.

Італія на рубежі XIII-XV ст. Флоренція та її культура. Життя і творчість Данте, останнього поета середніх віків і першого поета Нового часу. Захист народної мови. Трактат «Про монархію» та політичні погляди Данте. «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури і пролог до літератури Нового часу. Поетична майстерність Данте. Композиція поеми. Всесвітнє значення поеми Данте.

Змістовий модуль 4. Література епохи Відродження.

Тема 12. Вступ. Епоха Відродження в Італії. Гуманізм та його соціальні витоки. Розвиток реалізму в літературі і мистецтві.

Визвольні народні рухи XIV-XV ст. та їхнє історичне значення. Початок розвитку буржуазних відносин. Гуманізм і його соціальні витоки. «Відкриття» світу і людини. Розвиток реалізму в літературі і мистецтві доби Відродження, його своєрідність. Звертання до античності та його прогресивний сенс. Тяжіння до утопії. Гуманізм і народна культура.

Тема 13. Етапи розвитку італійської літератури епохи Відродження. Раннє Відродження в Італії. Петрарка.

Італія у XIV-XV ст. і її соціально-економічний розвиток. Етапи розвитку італійської літератури епохи Відродження. Раннє Відродження в Італії.

Петрарка. Його життя, літературна і наукова діяльність. «Книга пісень». Лірика Петрарки та її значення для розвитку європейської ренесансної поезії. Морально-філософські трактати Петрарки. Патріотизм Петрарки.

Боккаччо. Ранні твори Боккаччо. Його ідейно-художня еволюція. Боротьба за ренесансний реалізм. «Декамерон» і його значення в історії ренесансної літератури.

Розвиток італійського гуманізму в XV ст. та його протиріччя. Розквіт італійської поезії в кінці XV ст. Творчість Аріосто. Розвиток італійської гуманістичної драми. Література, філософія і наука в боротьбі з феодально-католицькою реакцією.

Тема 14. Відродження в Нідерландах і Німеччині.

Особливості історичного розвитку Нідерландів. Життя і творчість Еразма Роттердамського.

Стан Німеччини у XVI ст. Німецький гуманізм початку XVI ст. «Листи темних людей» і літературна діяльність Ульріха фон Гуттена. М.Лютер і його роль в створенні німецької літературної мови. Плебейський вождь Т.Мюнцер та його літературно-політична діяльність.

Народні книги «Тіль Ейленшпигель» та «Історія про доктора Фауста».

Тема 15. Епоха Відродження у Франції. Поезія Ф.Війона. Місце Рабле в літературі Відродження. Творчість поетів «Плеяди».

Франція XV-XVI ст. Підготовка епохи Відродження. Поезія Ф.Війона. Виникнення гуманізму. Найвищий підйом французького гуманізму у творчості Рабле. «Гаргантюа і Пантагрюель». Місце Рабле в літературі епохи Відродження.

Новий етап французького гуманізму. Творчість поетів «Плеяди». Лірика Ронсара.

Тема 16. Епоха Відродження в Іспанії. Іспанська література епохи Сервантеса.

Національне і державне об'єднання Іспанії. Творчі сили іспанського народу та їхнє виявлення у галузі літератури, живопису й театрального мистецтва. Іспанська література епохи Сервантеса.

Життя і творчість Мігеля де Сервантеса. «Дон Кіхот» – неперевершений шедевр західноєвропейської літератури.

Тема 17. Епоха Відродження в Англії. Життя і творчість Томаса Мора. Попередники В.Шекспіра. Життєвий і творчий шлях В.Шекспіра.

Історичні долі Англії в XIV-XVI ст. Попередники Ренесансу в Англії. «Кентерберійські оповідання» Чосера. Народні балади про Робіна Гуда.

Англійський гуманізм і його особливості. Життя і творчість Томаса Мора. «Утопія».

Розвиток англійської ренесансної літератури у XVI ст. Розквіт драми і театру. Попередники Шекспіра.

Творчість В. Шекспіра – найвеличнішого представника англійського Відродження. «Шекспірівське питання».

МОДУЛЬ 2. Західноєвропейська література XVII, XVIII та XIX століть.

Змістовий модуль 1. Західноєвропейська література XVII століття

Тема 1. Вступ. Традиції Відродження в культурі XVII століття. Три напрямки в західноєвропейській літературі XVII століття, їхні головні представники. Ренесансний реалізм. Бароко. Класицизм.

Тема 2. Італійська література XVII століття. Загальна характеристика економічного і політичного становища в країні. Волелюбні ідеї в літературі. Аристократичний гедонізм в літературі. Бароко і творчість Маріно. Німецька література XVII століття. Економічні і політичні наслідки Тридцятирічної війни. Антивоєнна тема в творах німецьких письменників XVII століття.

Тема 3. Іспанська література XVII століття. Економічне і політичне становище в країні. Ренесансний реалізм у літературі. Теорія національної драми. Творчість Лопе де Веги. Творчість Кальдерона – головного виразника політичних і художніх принципів бароко в іспанській драматургії.

Тема 4. Французька література XVII століття. Економічне і політичне становище в країні. Два періоди в історії французького класицизму. Трагедії Корнеля. Трагедії Расіна. Творчість Мольєра. Естетичні погляди. Політичні і філософські проблеми в комедіях Мольєра. Теоретичний трактат Буало „Поетичне мистецтво”. Жанр байки у французькій поезії XVII століття (Лафонтен). Сатирична проза.

Тема 5. Англійська література XVII століття. Криза феодалізму в першій половині століття та її відбиття в літературі. Ренесансний реалізм в англійській літературі (творчість Бена Джонсона). Буржуазна революція середини XVII століття і творчість Мільтона. Література епохи Реставрації. Класицизм в Англії. Творчість Драйзена.

Змістовий модуль 2. Західноєвропейська література XVIII століття

Тема 6. Англійська література XVIII століття. Аграрний і промисловий заколот в Англії XVIII століття. Дефо та його роман „Робінзон Крузо”. Свіфт. Публіцистика. „Мандри Гуллівера”. Англійська драма XVIII століття. Бернс – великий шотландський народний поет.

Тема 7. Французька література XVIII століття. Криза феодалізму у Франції XVIII століття. Відбиття цієї кризи у мистецтві. Початок Просвітництва у Франції. Соціальні, політичні і філософські погляди Вольтера. Дідро як теоретик мистецтва. Руссо. Комедії Корнеля. Література періоду революції.

Тема 8. Німецька література XVIII століття. Стан Німеччини у XVIII ст. Лессінг – засновник Просвітництва у Німеччині. Література „Бурі і натиску”. Гете – видатний німецький національний поет. Трагедії Шиллера.

Змістовий модуль 3. Романтизм як метод і напрямок у мистецтві.

Тема 1. Вступ. Романтизм у Німеччині.

Романтизм як метод і напрямок у мистецтві. Основний зміст літератури романтичного напрямку. Романтизм у Німеччині. Чотири періоди німецького романтизму. Ієнський гурток романтиків. Гейдельберзький гурток романтиків. Життя і творчість Гофмана. Генріх Гейне – найзначніша й найхарактерніша постать німецького романтизму. Гейне та українська література.

Тема 2. Романтизм в Англії.

Романтизм в Англії та його особливості. Перше і друге покоління романтиків, їх творчість. „Шотландський чарівник” Вальтер Скотт. Роман „Айвенго”. Дж. Байрон – великий поет-романтик. Рецепція його творів в Україні.

Тема 3. Романтизм у Франції та США.

Своєрідність французького романтизму та його періодизація. Період Консульства і першої імперії. Періоди Реставрації і Липневої монархії. Віктор Гюго – великий національний поет, драматург і романіст. Роман „Собор Паризької Богоматері”. Американський романтизм та його представники. Е. А. По – засновник логічної (детективної) літератури.

Тема 4. Російський романтизм. Польський романтизм.

Особливості російського романтизму та його представники. О. С. Пушкін – видатний російський поет. М. Ю. Лермонтов: життя і творчість. М. В. Гоголь та його творчість. Особливості польського романтизму та його представники. Адам Міцкевич і Україна. Кременець – родинне місто Ю. Словацького. Роль поетів-романтиків у розвитку російської й польської літератур.

Змістовий модуль 4. Зарубіжна література другої половини XIX століття.

Тема 5. Загальний огляд літератури XIX століття. Ф.Стендаль – класик французької літератури.

Загальна характеристика розвитку зарубіжної культури та літератури другої половини XIX століття, їх стильове розмаїття.

Реалізм XIX століття. Національні варіанти реалістичної літератури.

Розквіт соціально – психологічної прози XIX століття, зв'язок з розвитком природничих наук. Найвідоміші майстри європейської прози (Ф.Стендаль, О.Бальзак, Г.Флобер, Г.Мопассан, Е.Золя, Ч.Діккенс, В.Теккерей, У.Бронде, І.Тургенєв, Ф.Достоевський, Л.Толстой та інші).

Фредерік Стендаль (1783-1842) – класик французької літератури. Вплив епохи Відродження на формування світогляду митця.

Роман “Червоне і чорне” Ф.Стендаля – безкомпромісна, правдива розповідь про суспільно – політичне життя і людину періоду Реставрації.

Д.Паламарчук, Є.Старинкевич – перекладачі творів Ф.Стендаля.

Тема 6. Оноре де Бальзак – видатний французький письменник, основоположник соціально-реалістичного роману.

Оноре де Бальзак (1799-1856) – видатний французький письменник, основоположник соціально – реалістичного роману. “Людська комедія” – енциклопедія життя Франції першої

половини XIX століття, її новаторський характер. Грандіозність задуму. Структура епопеї. Розмаїття реалістичних тем та проблематики. Ключеві романи і повісті циклу:

“Гобсек”, “Батько Горіо”, “Втрачені ілюзії”, “Шагренева шкіра”.

Бальзак і Україна. Корифеї української культури про Бальзака.

Переклади І.Сидоренка, Є.Дроб’язка, В.Підмогильного, М.Рудницького.

Тема 7. Російська література другої половини XIX століття. Ф.Достоевський: життя і творчість.

Загальна характеристика російської літератури другої половини XIX століття. Розвиток і утвердження критичного реалізму як домінуючого напрямку в розвитку російської прози XIX століття.

Творчість Ф.Достоевського (1821-1881) – одна із вершин російської і всесвітньої літератури. Філософські та естетичні погляди письменника. Актуальність філософсько-естетичних ідей митця, гуманістичний пафос цих творів. Романістика Достоевського. Уболівання письменника за долю людини, її страждання.

Роман “Злочин і кара” – втілення нового типу художнього мислення. Філософські, психологічні і морально-етичні ідеї роману. Система образів.

Тема 8. Л.Толстой, В.Короленко, А.Чехов: життя і творчість. Посилення ролі прози.

Творчість Л.Толстого (1828-1910) як найповніший вияв можливостей реалістичної літератури. Загальний огляд життєвого та творчого шляху митця. Філософсько – етичні і творчі пошуки Л.Толстого. Творчі зв’язки з майстрами світової літератури. Толстой та Україна.

“Діалектика душі” толстовських героїв. Місце Л.Толстого у світовій літературі.

Тема 9. Світова поезія другої половини XIX ст. Поетична група «Парнас», Ш.Бодлер і В.Вітмен. Ф.Тютчев, А.Фет, М.Некрасов: життя і творчість.

Основні тенденції та напрямки у світовій літературі поетичних форм середини XIX століття. Значення французької поезії XIX століття для мистецького слова новітнього часу.

Поетична група “Парнас” – помітне явище у французькій та всесвітній поезії. Художні досягнення “парнасців” (Ш.Леконт де Ліль, Ж.М. де Еріда, А.Сюлі – Прюдем та ін.). Відхід від суб’єктивних емоцій романтичної поезії, звернення до реалій об’єктивного світу. Поетична досконалість їхніх віршів.

Шарль Бодлер (1821 - 1867) – поет-романтик, один із зачинателів символізму. Збірка “Квіти зла” – поетичне новаторство митця. Світове значення творчості митця.

Волт Вітмен (1815 - 1852) – американський поет – філософ. Новаторський характер його лірики. Збірка “Листя трави”: провідні теми та мотиви. “Пісня про себе” – програмний твір поета. Популяризація поезії В.Вітмена в Україні (переклади А.Герасимчука, В.Коптілова; праці І.Драча, В.Мисика та ін.).

Ф.Тютчев, А.Фет, М.Некрасов: життя і творчість.

Естетичні та художні пошуки, течії, напрямки в російській літературі XIX століття. Два напрямки в поезії: тютчевсько-фетівський та некрасівський. Концепція особистості, естетичні та етичні поезії представників цих напрямків. Поет як син своєї епохи. “Школа чистого мистецтва” в російській поезії як продовження та розвиток традицій світової літератури. А.Фет.

Ф.Тютчев(1803 – 1873). Мотиви лірики.

М.Некрасов (1821 - 1878). Громадські мотиви, тема долі вітчизни і народу, ідеал людини – громадянина в ліриці поета. Інтимна лірика М.Некрасова.

МОДУЛЬ 3. Зарубіжна література на межі XIX – XX століть, XX століття та початку XXI століття.

Змістовий модуль 1. Зарубіжна література на межі XIX – XX століть.

Тема 1. Література на межі XIX – XX століть. Поезія французького символізму.

Основні напрямки у французькій літературі наприкінці XIX. Естетичні принципи та поетичне новаторство символістів. Поняття про символ як основний засіб поетичного самовираження. Колір, світло і звук у поезії. Настрій розчарування – філософія декадансу. Вплив французьких символістів на подальший розвиток світової поезії (А.Рембо). Поль Верлен

(1844 - 1896) – майстер поетичної форми. Стефан Малларме (1854 - 1891). Сутність його естетичних поглядів.

МВЗЛ. Методика проведення вступних занять до теми.

Тема 2. Розквіт європейської прози на межі століть. Оскар Вайльд: життя і творчість. Ранній модернізм у літературі кінця XIX століття.

Естетичні проблеми – основне вістря художніх творів. Літературний твір як вияв творчої свободи митця. Елементи імпресіонізму в прозових творах даної доби. Оскар Вайльд (1854 - 1900) – англійський прозаїк, поет, казкар, драматург, один із теоретиків естетизму. “Портрет Доріана Грея” – взірць інтелектуального роману. Переклади творів О. Вайльда Р.Доценком. Кнут Гамсун (1859 - 1952) – видатний норвезький письменник, натхненний співець кохання. Вплив філософії Ф.Ніцше на світогляд митця. “Пан” – модерністський роман. Місце К.Гамсуна у світовій літературі.

Тема 3. Драматургія на межі століть. Г.Ібсен, Б.Шоу, А.Чехов, М.Метерлінк: життя і творчість. Вплив історичної епохи, культури на оновлення європейського театру. Основні тенденції розвитку драматургії даної доби: “драма ідей” (Г.Ібсен), “драма-дискусія” (А.Чехов), символістська драма (М.Метерлінк).

Г.Ібсен (1828 - 1906) – видатний норвезький письменник, зачинатель європейської “нової драматургії”. Еволюція творчості Ібсена, її три основні етапи (романтичний, реалістичний і символічний). “Ляльковий дім” як соціально – психологічна драма. Новаторство Ібсена – драматурга.

Б.Шоу (1856 - 1950) – найяскравіша постать англійської драматургії, творець соціально – аналітичної “драми-дискусії”. “Театральна революція” Б.Шоу, його “драма ідей”. Сутичка різних точок зору – основа дії його п’єс. Комедія “Пігмаліон” – зразок “драми-дискусії”. Інтелектуальний характер драматургії Б.Шоу. Місце Б.Шоу в англійській та світовій літературі. Переклади творів М.Овруцьким, М.Павловим.

А.Чехов (1860 - 1904) – неперевершений майстер прозового та драматургічного жанрів, тонкий стиліст та гуморист. Негативне ставлення до всіх проявів вульгарності, розкриття трагедії буденного існування, зображення духовного зубожіння, мрії про красу людських почуттів і стосунків у гумористичних оповіданнях та ліричних новелах А.Чехова (“Людина в футлярі”, “Агрус”, “Моє життя”, “Про любов”, “Іюніч” та ін.).

Новаторство Чехова – драматурга. “Чайка” – перша п’єса нової російської драматургії. “Вишневий сад” – “лірична комедія” про Росію на межі століть. Чехов і Україна. Світове значення творчості митця.

М.Метерлінк (1862 - 1949) – бельгійський поет, теоретик і творець символістської драми. Концепція “театру-мовчання”, “п’єси – бесіди душ”. Два періоди творчості митця (“театр смерті” та “театр надії”).

Філософська драма “Синій птах” – світла лірична казка – феєрія про пошуки щастя, роздуми про вищі цінності людського буття.

МЗВЛ. Особливості вивчення драматичних творів.

Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури першої половини XX століття.

Тема 4. Основні тенденції розвитку літератури першої половини XX століття. Модернізм та авангард. Дж.Лондон – відомий американський письменник-реаліст. Е.М.Ремарк – видатний німецький письменник.

Світова література XX століття і основні етапи та тенденції розвитку, естетичні пошуки, художні набутки. Модернізм та авангард: пошуки нових принципів та форм, естетичні принципи. Вплив естетики Шопенгауера, „філософії життя” Ніцше та інтуїтивізму Бергсона на формування світобачення людини XX століття. Реалізм у літературі XX століття.

Дж. Лондон – відомий американський письменник-реаліст. Різноманітність тематики та жанрової специфіки прозової спадщини митця. Спільність долі автора та його героїв. Автобіографічний роман „Мартін Іден” – вершина творчості митця. Переклади творів В. Митрофановим, П. Соколовським.

Е.М. Ремарк – видатний письменник-реаліст. Творча спадщина митця – художнє втілення соціально-політичного конфлікту епохи „втраченого покоління”. К.Головацька, М.Дятленко, Є.Попович – перекладачі творів письменника.

Тема 5. Розвиток світової драматургії. Б.Брехт – німецький драматург, прозаїк, поет. Світова фантастика та антиутопія.

Бертольт Брехт – німецький драматург, прозаїк, поет, теоретик літератури і театру. „Епічний театр” Брехта, його основні засади і творча практика. „Матінка Кураж і її діти” – драма-пересторога напередодні Другої світової війни.

Світова фантастика та антиутопія першої половини ХХ століття. Роль та місце фантастики в літературному процесі. Історико-соціальне тло розквіту літератури антиутопії.

МВЗЛ. Теорія літератури.

Тема 6. Модерністська проза першої половини ХХ століття. М.Пруст, Т.Манн, Фр.Кафка, Дж.Джойс. Розвиток російської прози першої половини ХХ століття. І.Бунін, О.Купрін, М.Булгаков.

Модерністська проза першої половини ХХ століття. Твори М.Пруста, Ф.Кафки, Дж. Джойса, Т. Манна – яскраве втілення діалектики нових естетичних структур та течій у модерністській літературі. Світоглядні та естетичні засади модерністського мистецтва, його художнє новаторство.

Розвиток російської прози першої половини ХХ століття. Традиції реалізму ХХ століття та їх взаємодія з новими течіями. Розквіт ліричної прози. Гострота постановки загальнолюдських проблем у прозі даної доби (Іван Бунін, Олександр Купрін). Михайло Булгаков – видатний російський письменник і драматург. Роман „Майстер і Маргарита”.

МВЗЛ. Методика вивчення теоретичних понять.

Тема7. Розвиток європейської поезії першої половини ХХ ст. Світовий авангард. «Срібне століття» російської поезії як найвищий її злет на межі століть.

Розвиток європейської поезії першої половини ХХ століття. Загальна характеристика розвитку лірики на початку ХХ ст. Формування нових принципів художнього мислення. Пошуки нових засад і форм вираження світу і відтворення людських почуттів. Широкий спектр літературних течій та їх художніх програм. Світовий авангард. Найвідоміші представники авангардської та модерністської течій.

„Срібне століття” російської поезії як найвищий її злет на межі століть. Виникнення нових угруповань і експериментаторство в літературі – художні прикмети часу. Основні модерністські течії. Найвидатніші представники зазначеної доби. Трагізм їх життєвої долі.

МВЗЛ. Особливості вивчення ліричних творів.

Тема 8. Друга світова війна у дзеркалі літератури. Антивоєнна спрямованість творів Г.Белля.

Друга світова війна у дзеркалі літератури. Нове осмислення воєнної теми в сучасній літературі. Антивоєнний, гуманістичний пафос творів видатних представників світового письменства: А.Камю, Г.Белль, П.Целан, В.Биков, О.Твардовський, В.Некрасов, Б.Васильєв, С.Алексієвич. Є.Горєва та А.Перепада – перекладачі творів про війну.

Змістовий модуль 3. Світова література другої половини ХХ століття.

Тема 9. Світова література другої половини ХХ ст. Розвиток існуючих і виникнення нових напрямів, течій, тенденцій. Художньо-естетичні пошуки. Під знаком постмодернізму. Відлуння екзистенціалістських настроїв у повоєнній літературі. В.Дж. Голдінг. Роман-притча «Володар мух». Особливість притчевої форми ХХ ст.

Тема 10. Дж. – Д. Селінджер – найзагадковіший письменник минулого століття. Роман «Над прірвою у житті» Е. Хемінгвей – один із найталановитіших представників літератури США. Повість «Старий і море» – підсумок моральних пошуків автора.

Тема 11. Література Латинської Америки. «Карибське диво» в літературі. «Магічний реалізм». Г.Г. Маркес. Ч. Айтматов – видатний письменник киргизького народу. Особливості розкриття проблем загально-людської та християнської моралі в романі «Плаха».

Тема 12. Антироман жанр постмодерністського роману. «Портрет невідомого» Наталі Саррот як програмний твір цього напрямку. Нові обрії жанру фантастики. Письменники-фантасти Р.Бредбері, А.Азімов, А. Кларк, Р.Шеклі. Подальший розвиток театру. Драматургія абсурду. Доробок представників авангардистського театру ХХ ст. Філософські проблеми, які порушували драматурги – абсурдисти. Концепція світу, добра і зла, любові і ненависті у творчості С. Беккета. Е.Йонеско – основоположник естетичної течії «театру абсурду»..

Тема 13. Постмодернізм – найвизначніший напрям мистецтва кінця ХХ століття. Журналіст, науковець і письменник У.Еко. Ім'я Еко – знакове для сучасної філософії, семіотики, літератури. Іронічна та меланхолічна проза П.Зюскінда про самотніх і навіть маргінальних героїв. Творчість Й.Бродського – зразок інтелектуально – філософської постмодерністської лірики другої половини ХХ століття.

Тема 14. Міжнародні літературні премії та їхній вплив на розвиток світової літератури і культури. Українська перекладацька школа, її здобутки та найвизначніші представники: Іван Франко, Леся Українка, Максим Рильський, Микола Лукаш, Борис Тен, Андрій Перепадя та ін.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Давньогрецька література													
Тема 1. Вступ. Особлива роль міфології в античній літературі й культурі.	4	1	-	-		3	4						4
Тема 2. Архаїчний період. Грецький епос. Гомерівські поеми «Іліада» та «Одіссея».	6	1	2	-	-	3	4						4
Тема 3. Класичний період. Лірика.	7	2	2	-	-	3	4						4
Тема 4. Грецька література епохи розквіту і кризи полісної системи. Трагедія. Есхіл. Софокл.	4	1	-	-	4	3	4						4
Тема 5. Евріпід – драматург кризи афінської рабовласницької демократії, «філософ» на сцені. Арістофан – «батько комедії».	6	1	2	-	-	3	8	2					6
Разом за змістовим модулем 1	27	6	6	-	-	15	24	2					22
Змістовий модуль 2. Давньоримська література													
Тема 6. Римська література доби	6	1	-	-	-	5	8						8

розквіту республіки. Комедія. Плавт. Розквіт римської літератури. Вергілій. Поема «Енеїда».												
Тема 7. Горацій. Життя і творчість. Овідій. Нарис життя та творчості.	8	1	2	-	-	5	8					8
Тема 8. Римська література імперії та її представники. Сенека, Марціал, Ювенал, Апулей: нарис життя та творчості.	7	2	2	-	-	3	7					7
Разом за змістовим модулем 2	21	4	4	-	-	13	23					23
Усього годин	58	10	10	-	-	38	47					39
Змістовий модуль 3 Література Середньовіччя												
Тема 9. Вступ. Література періоду раннього Середньовіччя. Героїчний епос епохи феодалізму.	3,5	0,5	-	-	-	3	6					6
Тема 10. Розвиток героїчного епосу у Франції. «Пісня про Роланда». «Пісня про мого Сіда». Героїчний епос Німеччини.	3,5	0,5	-	-	-	3	6					6
Тема 11. Лицарська (куртуазна) література XII-XIII ст. Міська література середніх віків.	6	1	2	-	-	3	8	2				6

Життя і творчість Данте.												
Разом за змістовим модулем 3	13	2	2	-	-	9	20	2				18
Змістовий модуль 4. Література епохи Відродження												
Тема 12. Вступ. Епоха Відродження в Італії. Гуманізм та його соціальні витоки. Розвиток реалізму в літературі і мистецтві.	4	1	-	-	-	3	4					4
Тема 13. Етапи розвитку італійської літератури епохи Відродження. Раннє Відродження в Італії. Петрарка.	6	1	2	-	-	3	4					4
Тема 14. Відродження в Нідерландах і Німеччині.	4	1	-	-	-	3	4					4
Тема 15. Епоха. Відродження у Франції. Поезія Ф.Війона. Місце Рабле в літературі Відродження. Творчість поетів «Плеяди».	4	1	-	-	-	3	2					2
Тема 16. Епоха Відродження в Іспанії. Іспанська література епохи Сервантеса.	4	1	-	-	-	3	2					2
Тема 17. Епоха Відродження в Англії. Життя і творчість Томаса Мора. Попередники В.Шекспіра. Життєвий і творчий шлях	9	1	2	-	-	4	2					2

В.Шекспіра.												
Разом за змістовим модулем 4	31	6	6	-	-	19	18					18
Усього годин	92	18	18			56	85	4				81
Модуль 2												
Змістовий модуль 1. Західноєвропейська література XVII століття.												
Тема 1, 2 Вступ. Бароко, класицизм, ренесансний реалізм – напрями у мистецтві XVII століття. Італійська література XVII століття. Німецька література XVII століття.	10	2	2	-	-	6						
Тема 3, 4, 5. Іспанська література XVII століття. Французька література XVII століття. Англійська література XVII століття.	12	2	2	-	-	8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4	-	-	14	10					10
Змістовий модуль 2. Західноєвропейська література XVIII століття												
Тема 6. Англійська література XVIII століття.	13	2	2	-	-	9	2					2
Тема 7, 8 Французька література XVIII століття. Німецька література XVIII століття.	11	2	2	-	-	7	3					3
Разом за змістовим модулем 2	24	4	4	-	-	16	31	2	4			25

Змістовий модуль 3. Романтизм як метод і напрямок у мистецтві.												
Тема 9, 10 Вступ. Романтизм у Німеччині. Романтизм у Англиї.	7	2	2	-	-	3						
Тема 11, 12 Романтизм у Франції та США.	8	2	2	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 3	15	4	4	-	-	7	26	2	4			20
Змістовий модуль 4. Зарубіжна література другої половини ХІХ століття.												
Тема 13, 14. Загальний огляд літератури ХІХ століття. Ф.Стендаль – класика французької літератури. Оноре де Бальзак – видатний французький письменник, основоположник соціально- реалістичного роману.	12	2	2	-	-	8	2					2
Тема 15, 16. Російська література другої половини ХІХ століття. Ф.Достоевський: життя і творчість. Л.Толстой, В.Короленко, А.Чехов: життя і творчість. Посилення ролі прози.	10	2	2	-	-	6	2					2
Тема 17. Світова поезія другої половини ХІХ ст. Поетична група «Парнас», Ш.Бодлер і В.Вітмен. Ф.Тютчев, А.Фет, М.Некрасов: життя і творчість.	9	2	2	-	-	5	20					20

Разом за змістовим модулем 4	31	6	6	-	-	19	24					24
Усього годин	92	18	18			56	89	4	6			79
Модуль 3												
Змістовий модуль 1. Зарубіжна література на межі XIX – XX століть.												
Тема 1, 2, 3. Література на межі XIX – XX століть. Поезія французького символізму.	15	2	2	-	-	11	15	2	2			11
.Розквіт європейської прози на межі століть. Оскар Вайльд: життя і творчість.							6					6
Драматургія на межі століть. Г.Ібсен, Б.Шоу, А.Чехов, М.Метерлінк: життя і творчість.							6					6
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2			11	27	2	2			23
Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури першої половини XX століття.												
Тема 4, 5. Основні тенденції розвитку літератури першої половини XX століття. Модернізм та авангард. Дж.Лондон – відомий американський письменник-реаліст. Е.М.Ремарк – видатний німецький письменник.	10	2	2	-	-	6	14	2	2			10
Розвиток світової драматургії. Б.Брехт – німецький												

драматург, прозаїк, поет. Світова фантастика та антиутопія.													
Тема 6. Модерністська проза першої половини ХХ століття. М.Пруст, Т.Манн, Фр.Кафка, Дж.Джойс. Розвиток російської прози першої половини ХХ століття. І.Бунін, О.Купрін, М.Булгаков.	10	2	2	-	-	6	9	2	2				5
Тема 7, 8 Розвиток європейської поезії першої половини ХХ ст. Світовий авангард. «Срібне століття» російської поезії як найвищий її злет на межі століть.	10	2	2	-	-	6	5						5
Друга світова війна у дзеркалі літератури. Антивоєнна спрямованість творів Г.Белля.													
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	-	-	18	28	4	4				20
Змістовий модуль 3. Світова література другої половини ХХ століття													
Тема 9, 10. Світова література другої половини ХХ ст. Розвиток існуючих і виникнення	9	2	2	-	-	6	9						9

нових напрямів, течій, тенденцій. Художньо-естетичні пошуки. Під знаком постмодернізму. Відлуння екзистенціалістських настроїв у повесній літературі.											
Дж.- Д.Селінджер – найзагадковіший письменник минулого століття. Роман «Над прірвою у житті». Е.Хемінгвей – один із найталановитіших представників літератури США											
Тема 11, 12. Література Латинської Америки. «Карибське диво» в літературі. «Магічний реалізм». Г.Г.Маркес. Ч.Айтматов – видатний письменник киргизького народу.	9	2	2	-	-	6	11		2		9
Антироман – жанр постмодерністського роману. Нові обрії жанру фантастики. Письменники-фантасти Р.Бредбері, А.Азімов, А.Кларк, Р.Шеклі. Подальший											

розвиток театру. Драматургія абсурду. Доробок представників авангардистського театру ХХ ст.												
Тема 13 . Постмодернізм– найвизначніший напрямок мистецтва кінця ХХ століття	11	2	2	-	-	7	9					9
Тема 14. Міжнародні літературні премії та їхній вплив на розвиток світової літератури і культури. Українська перекладацька школа, її здобутки та найвизначніші представники	10	2	2	-	-	6	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 3	41	8	8			25	41	2	4			35
Усього годин	90	16	16			54	96	8	10			78
Усього годин	270	52	52			166	270	1 2	16			242

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1.	Антична культура і література . Грецький епос. Гомерівські поеми «Іліада», «Одіссея»	2
2.	Давньогрецька лірика	2
3.	Есхіл – поет становлення афінської рабовласницької демократії. «Людина і суспільство» як основна проблематика трагедії Софокла .Евріпід – драматург кризи Афінської рабовласницької демократії, «філософ на сцені». Арістофан – «батько комедії»	2
4.	Вергілій. Поема «Енеїда» – національна героїчна поема. Відбиття в поезії Горация протиріч римського суспільства	2
5.	Три періоди творчості Овідія. Римська література імперії (1-5 ст. до н.е.)	2
6.	Література Середньовіччя. Перехід до епохи Відродження. Данте.	2
7.	Література раннього Відродження. Франческо Петрарка. Джованні Бокаччо. «Декамерон» та його значення в історії ренесанської літератури.	2

8.	Відродження в Нідерландах і Німеччині. Французький гуманізм у творчості Франсуа Рабле.	2
9.	Епоха Відродження в Іспанії. Мігель де Сервантес. Творчість В.Шекспіра – найвизначнішого представника англійського Відродження.	2
	Разом	18

Модуль 2		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бароко, класицизм, ренесансний реалізм – художні напрями у мистецтві XVII століття. Література Італії та Німеччини XVII століття	2
2	Література Іспанії XVII століття. Література Франції XVII століття. Корнель. Расін. Мольєр – відомий французький драматург-комедіограф	2
3	Англійський просвітницький роман. Роберт Бернс – видатний шотландський народний поет	2
4	Література Франції XVIII століття. Гете – видатний німецький національний поет. Шиллер. Філософські вірші і драми	2
5	Німецький романтизм. Романтизм у Англії	2
6	Французький романтизм. Романтизм у США. Романтизм у Росії. Романтизм у Польщі.	2
7	Ф.Стендаль – класик французької літератури. Оноре де Бальзак – видатний французький письменник, основоположник соціально-реалістичного роману.	2
8	Критичний реалізм – домінуючий напрям у розвитку російської прози XIX ст. Роман – провідний жанр у російській літературі другої половини XIX ст.	2
9	Світова поезія другої половини XIX ст.	2
	Разом	18

Модуль 3		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поезія французького символізму на межі XIX-XX століть. Ранній модернізм у літературі кінця XIX - початку XX століть. Основні тенденції розвитку драматургії на межі XIX-XX століть	2
2	Основні тенденції розвитку світової літератури першої половини XX ст. Світова драматургія, фантастика та антиутопія першої половини XX століття.	2
3	Твори М.Пруста, Т.Манна, Дж.Джойса, Фр.Кафки – яскраве втілення діалектики нових естетичних структур та подій у модерністській літературі. Новаторство російської літератури першої половини XX століття	2
4	«Срібне століття» російської поезії як найвищий її злет на межі століть. Розвиток європейської поезії першої половини XX століття. Друга світова війна у дзеркалі літератури	2
5	Світова література другої половини XX ст. Література США другої половини XX ст.	2
6	«Карибське диво» в літературі. Ч.Айтматов – найвизначніший письменник киргизького народу. Антироман – жанр	2

	постмодерністського роману. Нові обрії жанру фантастики. Доробок представників авангардистського театру ХХ ст.	
7	Потсмодернізм – найвизначніший напрям мистецтва кінця ХХ століття.	2
8	Міжнародні літературні премії. Українська перекладацька школа.	2
	Разом	16

7. Самостійна робота

Самостійна робота є формою організації навчального процесу у вищому навчальному закладі. Вона передбачає створення умов для найповнішої реалізації творчих можливостей студентів, розвитку їх самостійного мислення та формування вмінь науково-дослідницької діяльності. Самостійна робота також передбачає здійснення контролю за рівнем засвоєння студентами навчального матеріалу та надання їм методичної допомоги зі сторони викладача.

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу, критичне осмислення основної та додаткової літератури, першоджерел
- вивчення тем, що винесені на самостійне опрацювання
- укладання таблиць, схем, відеопрезентацій тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Знайдіть прикмети «героїчного часу» у міфі «Ахіллесова п'ята». Якості героїв давньогрецьких міфів і що їх зближує. Наведіть приклади	2
2	Культура античності та її періодизація. Архаїчний період	2
3	Культура античної Греції епохи класики	2
4	Драма як літературний рід. Трагедія як жанр драматургії	2
5	Давньогрецький поет Гесіод – перший автор образу Прометея	2
6	Театральні вистави за часів Софокла. Чим відрізняються і що є спільного в античних спорудах театру і сучасних театрах?	2
7	Афінська рабовласницька демократія. Комедії Менандра. Риторика – наука про ораторське мистецтво. Діалоги Сократа й Платона	2
8	Давньоримська елегія та її представники	2
9	Давньоримська сатира та її представники. Римські оратори й історики	1
10	Кельтський епос.	2
11	Монастирські школи і латинська писемність.	2
12	Епос у південних слов'ян.	2
13	Містерії і міраклі.	1
14	Народні балади про Робіна Гуда.	2
15	«Роман про Лиса» як антифеодальна сатира.	2
16	Народні книги «Тіль Ейленшпігель», «Історія про доктора Фауста».	2

17	Роман про Трістана та Ізольду.	2
18	Література Відродження в Польщі, Чехії.	2
19	Література Відродження у Словаччині, Угорщині.	2
20	Лопе де Руда – засновник національного іспанського театру.	2
21	Попередники Ренесансу в Англії.	2
22	Історичні хроніки і відбиття в них політичних поглядів В.Шекспіра.	2
23	Школа «Солодкого нового стилю».	2
24	Повчальні новели М. де Сервантеса.	2
	Разом	46
Модуль 2		

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Часовий та логічно умотивований зв'язок між античністю та літературою доби класицизму	2
2.	Напрямки розвитку іспанської літератури протягом XVII століття	2
3.	Спільні і відмінні риси у творчості французьких трагіків П.Корнеля і Ж.Расіна	2
4.	Заслуга Мільтона у розвитку і становленні літературного процесу XVII століття	2
5.	Жанр літературної балади у творчості Д.Дідро	2
6.	«Енциклопедична» діяльність Д.Дідро. Сутність подвійної назви філософської повісті Вольтера «Кандід, або Оптимізм»	2
7.	Життя і творчість Лессінга. Естетичні праці	2
8.	Джеймс Фенімор Купер: нарис життя і творчості	2
9.	Літературні казки О.С.Пушкіна	2
10.	Гофман – художник і композитор	2
11.	А.Міцкевич і Україна	2
12.	М.Гоголь і Україна	3
13.	Пушкін і Україна	3
14.	Балади В.Жуковського як одного із представників російського романтизму	3
15.	Другий етап розвитку романтизму в США: Гермен Мелвілл	3
16.	Бігер Стоу: нарис життя і творчості	3
17.	Брати Грім: їх літературна та наукова діяльність	3
18.	Генріх фон Клейст – видатний класик німецького романтизму	3
19.	Петербург Достоевського	3
20.	Педагогічна діяльність А.М. Толстого	3
21.	Ф.Стендаль та італійське мистецтво	3
22.	Роль Некрасова у розвитку громадянської лірики в російській літературі	2
23.	Роман Е.Золя «Земля»	2
24.	Г.Флобер – визначний представник критичного реалізму у французькій літературі	2
25.	Мала проза А.П. Чехова	2
26.	Разом	60

Модуль 3		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міфокритика К.-Г. Юнга	4
2	Філософські погляди Камю і Сартра	4
3	Поль Валері – поет-символіст, представник інтелектуальної поезії	4
4	Особливості драматургії Ю. О'Ніла	4
5	Надзвичайна складність, а часто і неможливість перекладу поезії П.Верлена на інші мови	4
6	Передмова до роману Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея» – естетична теорія автора	4
7	Своєрідність трактування історичної постаті Галілея (за п'єсою Б.Брехта «Життя Галілея»)	4
8	Майстерність Шоу – драматурга	4
9	Дж. Джойс – «революціонер романного жанру»	4
10	Фольклорні та літературні джерела для створення Аполлінером поезії «Лорелея»	4
11	Поділ літератури на масову та елітарну (презентація).	4
12	Особливість притчової форми ХХ століття (конспект).	4
13	Стрімкий злет науково-технічного прогресу у другій половині ХХ століття (презентація) .	4
14	Творчість Й.Бродського в українському літературознавстві (реферат).	4
15	Філософські роздуми митців-постмодерністів про людину і світ (презентація).	4
16	Література ХХ століття у боротьбі за людину (реферат).	4
	Разом	60
	Всього	166

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Знання студентів оцінюється з самостійної роботи за наступними критеріями:

- «відмінно» - студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки.

- «добре» - студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на високому рівні. У процесі застосування знань студент здатний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.

- «задовільно» - студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Застосування знань та вмінь здійснюється здійснюється з опорою на зразок.

- «незадовільно» - студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні. Застосування знань та вмінь здійснюється зі значними помилками.

8. Індивідуальні завдання

Модуль 1

1. Давньогрецькі міфи Троянського циклу.
2. Поясніть назви давньогрецьких міфів «Яблуко розбрату», «Ахіллесова п'ята», «Троянський кінь». Чому, на вашу думку, вони стали крилатими?
3. Підготуйте презентацію «Давньогрецькі міфи у різних видах мистецтва».
4. Німецький археолог Генріх Шліман – першовідкривач історичної Трої.
5. Давньоримський поет Федр закликав: «В Езопа вчіться, добрі люди!»

Підготуйте презентацію на цю тему.

6. Давньогрецькі боги та герої (презентація).
7. Мій улюблений герой давньогрецьких міфів.
8. Гомер і гомерівське питання (презентація).
9. Поєми Гомера й кіномистецтво (екранізація героїчних поем Гомера).
10. «Золота доба» Августа.
11. Порівняйте ідеальні образи воїнів – Енея (з «Енеїди» Вергілія) та Ахілла (з «Іліади» Гомера).
12. Доведіть, що і в поемі «Іліада» Гомера, й в поемі «Енеїда» Вергілія використовуються міфологічні образи і сюжети.
13. Доведіть, що творчість давньогрецького рапсода Гомера мала вплив на творчість римського поета Вергілія.
14. Відображення античної культури у світовій культурі.
15. Вплив давньогрецької трагедії на розвиток світової культури (презентація).
16. Есхіл – «батько трагедії» (презентація).
17. Образ Прометея у світовій культурі.
18. Народження трагедії й комедії (презентація).
19. Сюжети яких давньогрецьких міфів лягли в основу трагедії Есхіла «Прометей закутий»? Зробіть їхній стислий переказ.
20. Давньогрецька лірика та її найвідоміші представники (презентація).
21. Основні цикли куртуазних романів. Творчість Кретьєна де Труа.
22. Лі Бо – представник середньовічної китайської літератури.
23. Ду Фу – представник середньовічної китайської літератури.
24. Лірика вагантів.
25. Джауфре Рюдель і Бертран де Борн – представники середньовічної лірики.
26. Персько-таджицька лірика: Будакі.
27. Персько-таджицька лірика: Омар Хайям.
28. Персько-таджицька лірика: Гафіз.
29. Творчість Аріосто – представника високого італійського Відродження.
30. Розвиток італійської гуманістичної драми.
31. Флоренція та її культура у XIII – XV ст.
32. Кращі новелісти італійського Відродження.
33. Етапи розвитку італійської літератури епохи Відродження (презентація).
34. Епоха Відродження в Іспанії (презентація).
35. Розквіт драми і театру в Англії епохи Відродження (презентація).
36. Епоха Відродження у Франції (презентація).
37. Героїчний епос у східних слов'ян.
38. Північне Відродження (презентація).

Модуль 2 (XVII – XVIII ст.)

1. Жанр байки у літературному процесі XVII століття.
2. Значення творчості Мольєра для подальшого розвитку світової літератури.
3. Образ Дон Жуана та його інтерпретація Мольєром.
4. Важливість появи і розробки в літературі так званих «вічних образів».
5. Мацуо Басьо – майстер хоку.
6. Життя і діяльність, художній метод Генрі Філдінга.
7. Маркіз де Сад – французький письменник, філософ, політичний діяч.
8. Сентименталізм та його значення для розвитку англійської літератури XVIII століття.
9. А.Р.Лесаж і Ф.Прево як представники французького Просвітництва.
10. Ідейна спрямованість та художні особливості трилогії П.О. Бомарше про Фігаро.
11. Значення поняття «робінзонада» у контексті літератури XVIII століття та світового літературного процесу.
12. Релігійна тема у творчості представників доби Просвітництва.
13. Теорія «природної людини» у творчості письменників-просвітників.
14. Література періоду «Бурі і натиску».
15. Гердер та ідея народності. Характеристика творчості.
16. Життя і творчість К.Гольдони
17. Жанр казки – ф'яби у творчості К.Гоцці.
18. Фаустіана у світовій літературі.
19. Переваги і недоліки італійського театру – «комелія дель арте».
20. Творчість Дж. Мільтона як вершина англійської літератури XVII століття.
21. Р.Шерідан – видатний англійський драматург і політичний діяч.
22. Особливості художнього відтворення внутрішнього конфлікту Евріпідом (трагедія «Іпполіт») та Ж.Расіном (трагедія «Федра»).
23. Спільне і відмінне у філософсько-естетичних системах бароко і класицизму.
24. Концепція освіти і виховання у творчості просвітників.
25. Біографічні мотиви у творчості просвітників.

(XIX ст.)

1. Альфред де Віньї та А. де Мюссе – представники французького романтизму.
2. Письменник - романтик Ж. де Нерваль.
3. Романтизм в американській літературі (презентація).
4. Романтизм у російській літературі (презентація).
5. Епістолярна спадщина М.В. Гоголя як джерело вивчення його творчості.
6. Кременець – родинне місто Юліуша Словацького (презентація).
7. Найвідоміші художники-романтики (презентація).
8. Найвідоміші композитори-романтики.
9. І.Крилов: перше життя і творчості.
10. Жуль Верн: нарис життя і творчості.
11. Життєвий і творчий шлях Шандора Петефі.
12. Р.Л. Стівенсон. Життя і творчість.
13. Ф.Достоевський і кіномистецтво.
14. Л.Толстой і кіномистецтво.
15. Е.Золя: нарис життя і творчості.
16. Оноре де Бальзак і Україна (презентація).
17. Світова поезія другої половини XIX ст. (презентація).
18. В.Гюго і кіномистецтво.

Модуль 3

(перша половина XX ст)

1. Кубізм П. Пікассо й Г. Аполлінера.
2. Марк Твен: життя і творчість (презентація).
3. Антуан де Сент-Екзюпері: життя і творчість (презентація).
4. Артур Конан Дойль: життя і творчість (презентація).
5. О.Генрі: життя і творчість (презентація).
6. Р.Кіплінг: життя і творчість (презентація).
7. В. Короленко: життя і творчість (презентація).
8. Шолом-Алейхем: життя і творчість (презентація).
9. Італійський футуризм і французький дадаїзм.
10. А.Жід – представник модерністського роману.
11. Література «потoku свідомості». Г.Стайн.
12. Празька література школа.
13. Нова інтелектуальна проза (Р.Музіль, Г.Гессе).
14. Мігель де Унамуно – філософ, філолог, суспільний діяч.
15. Антоніо Мачадо – поет-символіст.
16. Психологія З.Фрейда та К.-Г.Юнга як стратегія сюрреалізму.
17. Світогляд та естетичні погляди французьких поетів-символістів.
18. Внутрішня еволюція Нори: лялька-дочка, лялька-жінка, лялька-борець (за п'єсою Г. Ібсена «Нора»).
19. Чайка – трагічний символ щасливої мрії (за п'єсою А. П. Чехова «Чайка»).
20. Тема «граничної» людської самотності як улюблена тема Ф.Кафки.
21. «Срібне століття» російської поезії (презентація).
22. Модернізм та авангардизм в європейській поезії.
23. Топос тварини в творчості Дж. Лондона.

(друга половина XX ст.)

1. Розвиток існуючих і виникнення нових напрямів, течій, тенденцій у світовій літературі другої половини XX століття.
2. Література Латинської Америки другої половини XX століття.
3. Постмодернізм – найвизначніший напрям мистецтва кінця XX століття.
4. Французька п'єса XX століття. Театральний авангардизм.
5. Художні орієнтири зарубіжної літератури другої половини XX століття.
6. Місце та роль творчості письменників-постмодерністів у європейському літературному процесі кінця XX – початку XXI ст.
7. Життя і творчість А.Ахматової.
8. Життя і творчість В.Шимборської.
9. Життя і творчість Б.Пастернака.
10. Життя і творчість П.Неруди.
11. Життя і творчість Я.Івашкевича.
12. Життя і творчість А.Вознесенського.
13. Українська перекладацька школа XIX століття та її представники.
14. Борис Тен та його перекладацька діяльність.
15. Микола Лукаш та його перекладацька діяльність.
16. Світова поезія в перекладах Дмитра Павличка.
17. Творчість Ю.Словацького в українських перекладах.
18. Художня концепція світу й людини літераторів другої половини XX – початку XXI століття.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Індивідуальне науково-дослідне завдання студентів оцінюються двома критеріями:

1) **за зміст** (повнота висвітлення теми, логічна послідовність викладу теоретичної проблеми, відповідність змісту роботи темі, стиль, виразні засоби та ін.)

2) **за грамотність:** враховуються помилки граматичного, стилістичного, орфографічного і пунктуаційного характеру.

Критерії оцінювання ІНДЗ	
«відмінно»	Тему ІНДЗ повністю розкрито, продемонстрована логічна послідовність викладу, здійснено критичний аналіз суті та змісту першоджерел, студент вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Допускається наявність до 4 несуттєвих орфографічних, граматичних або лексичних помилок.
«добре»	Тему ІНДЗ розкрито; робота виконана з використанням першоджерел; структура роботи логічна з деякими смисловими похибками. Допускається наявність не більше 5-6 орфографічних, граматичних і лексичних помилок.
«задовільно»	Тему ІНДЗ розкрито неповністю; робота виконана з використанням малої кількості першоджерел; структура роботи логічна з деякими змістовими недоліками. Допускається наявність не більше 9 орфографічних, граматичних або лексичних помилок.
«незадовільно»	Тему ІНДЗ не розкрито; робота виконана з використанням одного або двох першоджерел (компліятивний характер); структура роботи нелогічна.

9. Методи навчання

Лекція, евристичні та проблемно-пошукові бесіди на практичних заняттях; використання мультимедійних і комп'ютерних технологій, аналіз літературних текстів, робота з науковою літературою, самостійна робота, практичне заняття, ІНДЗ.

10. Методи контролю

Усне і письмове опитування під час практичних занять, залік, екзамен, контрольні роботи, тестовий контроль, огляд відео презентацій, презентація есе та рефератів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота											ІНДЗ	Екзамен	Сума
Змістові модулі №1, 2, 3, 4													
T1	T2	T3	T4	T5	Тест	T6	T7	T8	T9	Тест	25	70	100
5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	15			

Модуль 2

Поточне тестування та самостійна робота											ІНДЗ	Залік,	Сума
Змістові модулі №1, 2, 3, 4													
T1	T2	T3	T4	Тест	T5	T6	T7	T8	T9	Тест	5	40	100

5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

Модуль 3

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	Екзамен	Сума
Змістові модулі №1, 2, 3												
T1	T2	T3	T4	Тест	T5	T6	T7	T8	Тест	20	70	100
5	5	5	5	20	5	5	5	5	20			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Плани та тези лекцій.
2. Плани практичних занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Завдання для ІНДЗ.
5. Ілюстративний матеріал.
6. Мультимедійні презентації.

13. Рекомендована література

Базова

1. Антична література [Текст]: підручник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Пащенко, Н.І. Пащенко; М-во освіти і науки України. Київ: Либідь, 2001. 718с.
2. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: Навч. посібник / Г.Й. Давиденко, В.Л.Акуленко. К.: Цент учбової літератури, 2007. 248 с.
3. Давиденко Г.Й., Історія зарубіжної літератури XV-XVIII століття: навч. посібник / Г.Й. Давиденко, М.О. Величко. К.: Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
4. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XX століття: 2-ге вид. перероб. та доп. / Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 488 с.
5. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І. Кушнерьова М.О.1990 Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008 274 с.
6. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XX ст.: Навчальний посібник / Г.Й. Давиденко, Г.М.Стрельчук, Н.І. Гринчак. К.: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.

7. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XIX ст. – початку XX ст.: навч. посіб. / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
8. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник. Ф.І. Прокаєв, Б.В. Кучинський, Ю.Л. Булаховська, І.В. Долгунов. К.: Вища школа, 1994. 406 с.
9. Зелінська Л. Антична література (давньогрецька і давньоримська). Конспекти лекцій наукові матеріали з коментарями, плани практичних занять // Навчальний посібник для студентів I курсу факультету романо-германських мов. Острог, 2011. 232 с.
10. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник /Ф.І. Прокаєв, Б.В. Кучинський, Ю.Л. Булаховська, І.В. Долганов. - К.:Вища шк., 1994. 406 с.
11. Кузьменко В.І. Історія зарубіжної літератури XX ст.: Навчальний посібник / В.І. Кузьменко, О.О. Гарачковська, М.В. Кузьменко та ін. К.: ВЦ «Академія», 2010. 496 с.
12. Легенди і міфи Стародавньої Греції / М. А. Кун. Тернопіль: АТ «Тарнекс», 1993. 236 с.

Допоміжна

13. Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах / автор-укладач Ю.І. Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. 445 с.
14. Чижевський Д. І. Історія російської літератури XIX століття. Романтизм. 2009. 216 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Антична література . Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Антична_література
2. Антична література. Режим доступу до сторінки: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-190d32f5942ce/list-b407a47b26>
3. Антична література . Режим доступу до сторінки: <http://www.uchen.info/kultura/lekcii/antichna-literatura.html>
4. Картинна галерея античності. Режим доступу до сторінки : http://uk.wikibooks.org/wiki/Картинна_галерея/Античність
5. Антична література. Студентський портал. Режим доступу до сторінки: <http://uastudent.com/category/zarybijna-literatura/антична-література/page/5/>
6. Давньогрецька література. Режим доступу до сторінки : http://uk.wikipedia.org/wiki/Давньогрецька_література
7. Давньоримська література. Режим доступу до сторінки : http://uk.wikipedia.org/wiki/Латинська_література
8. Культурологія / Кудь О. Образ людини в давньогрецькій літературі (поezії та драматургії) <http://kulturolog.org.ua/Materiali-internet-konferencii-2011/2011-03-07-17-48-07.html>
9. Публій Вергілій Марон Еклоги (Буколіки) Переклад М.Зерова, М.Борецького, А.Цісика, В.Маслюка. Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/475/>
10. Сандюк Л.О. Основи культурології / Античне мистецтво. Режим доступу до сторінки: http://pidruchniki.ws/12971121/kulturologiya/antichne_mistetstvo
11. Байка. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Байка>
12. Бернс Р. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Бернс_Роберт
13. Греченко В. А. Історія світової та української культури. Режим доступу до сторінки: http://www.big-lib.com/book/49_Istoriya_svitovoi_ta_ukrainskoi_kylytri
14. Гете Й.В. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Гете>

15. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століття. Режим доступу: http://www.big-lib.com/book/57_Istoriya_zarybijnoi_literatyi_XVII__XVIII_stolittya
16. Дефо Д. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Даніель_Дефо
17. Мольєр Ж.Б. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Мольєр>
18. Свіфт Дж. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Свіфт>
19. Тести для самоконтролю. Режим доступу до сторінки: http://www.bookbrains.com/book_282_chapter_57_TESTI_3-KH_RIVNIV.html
20. Французька література XVII ст. П. Корнель, Ж. Расін. Режим доступу до сторінки: http://pidruchniki.ws/12800528/kulturologiya/frantsuzka_literatura_xvii_kornel_rasin
21. Шиллер Ф. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Йоганн-Фрідріх_Шиллер
22. Романтизм. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Романтизм>
23. Німецький романтизм XIX століття. Режим доступу до сторінки: http://ua-referat.com/Романтизм_в_Німеччині_XIX_століття
24. Слайдшоу «Романтизм 18-19 ст». Режим доступу до сторінки: <http://www.slideboom.com/presentations/50811/Романтизм-18-19-ст>
25. Французький романтизм. Віктор Гюго. Режим доступу до сторінки: http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/info/history_XIX_XX/5.html
26. Американський романтизм. В. Ірвінг. Ф. Купер. Н. Готорн. Режим доступу до сторінки: http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/info/history_XIX_XX/7.html
27. Історія закордонної літератури XIX століття. Американський романтизм. Режим доступу до сторінки: <http://www.testsoch.info/istoriya-zakordonnoi-literaturi-xix-stolittya-amerikanskij-romantizm-fenimor-kuper-edgar-po/>
28. Стендаль. Режим доступу до сторінки: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Стендаль>
29. Оноре де Бальзак. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Оноре_де_Бальзак
30. Критичний реалізм. Проспер Меріме. Режим доступу до сторінки: http://pidruchniki.ws/11840720/literatura/kritichniy_realizm_prosper_merime
31. Роман (жанр). Режим доступу до сторінки: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Роман_\(жанр\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Роман_(жанр))
32. Поль Верлен. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Поль_Верлен
33. Поль Верлен. Вірші (переклади). Режим доступу до сторінки: http://ae-lib.org.ua/texts-c/verlaine_poesie_by_other_ua.htm
34. Артюр Рембо. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Артюр_Рембо
35. Кнут Гамсун. Пан. Переклад Г. Кирпи. Режим доступу до сторінки: http://www.ae-lib.org.ua/texts/hamsun_pan_ua.htm
36. Оскар Вайльд. Афоризми. Режим доступу до сторінки: <http://www.aforizm.info/author/oskar-uayld/>
37. Оскар Вайльд. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Оскар_Уайльд
38. Генрік Ібсен. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Генрік_Ібсен
39. Бернард Шоу. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Бернард_Шоу
40. Джордж Бернард Шоу – Афоризми, мисли, фрази. Режим доступу до сторінки: <http://www.showbernard.net.ru/mib-ar-autname-150/>
41. Чехов А.П. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Чехов_Антон_Павлович
42. Моріс Метерлінк. Синій птах. Режим доступу до сторінки: <http://javalibre.com.ua/java-book/book/2908429>
43. Джек Лондон. Произведения автора. Режим доступу до сторінки: <http://www.londonjack.net.ru/razdel-sa-at-16/>
44. Ремарк Е.М. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Ерїх_Марїя_Ремарк
45. Томас Манн. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Томас_Манн
46. Франц Кафка. Превращение. Режим доступу до сторінки: <http://www.zin.ru/animalia/coleoptera/rus/kafkverw.htm>
47. Джеймс Джойс. Режим доступу до сторінки: http://uk.wikipedia.org/wiki/Джеймс_Джойс

48. Музей Михайла Булгакова в Києві. Режим доступу до сторінки: <http://bulgakov-kiev.tripod.com/about.html>, <http://bulgakov-kiev.tripod.com/>
49. Блок О. Вірші. Режим доступу до сторінки: http://www.silverage.ru/poets/blok_poet.html
50. Єсенін С. О. Режим доступу: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Єсенін Сергій](http://uk.wikipedia.org/wiki/Єсенін_Сергій_Олександрович) Олександрович
51. Гійом Аполлінер. Ранніє стихотворення (1896-1910) . Режим доступу до сторінки: http://lib.ru/POEZIQ/APOLLINER/apolliner1_1.txt
52. Гійом Аполлінер. Режим доступу: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Гійом](http://uk.wikipedia.org/wiki/Гійом_Аполлінер) Аполлінер
53. Генріх Белль. Подорожній, коли ти прийдеши у Спа... Режим доступу до сторінки: <http://www.azh.com.ua/lib/podorozhnyi-sparta>, [http://uk.wikipedia.org/wiki/Генріх](http://uk.wikipedia.org/wiki/Генріх_Белль) Белль
54. Камю А. Режим доступу до сторінки: [http://uk.wikipedia.org/wiki/Альбер](http://uk.wikipedia.org/wiki/Альбер_Камю) Камю

Сайти бібліотек

1. Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>
2. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com/>
3. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
4. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com.ua/>
5. Львівська обласна бібліотека для дітей: <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
6. Національна бібліотека України для дітей: www.chi.kiev.ua/
7. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>